



MILJÖSAMVERKAN SKÅNE

Projektbeskrivning Projektamn: Kontroll av animaliska biprodukter

Elin Ulander
elin.ulander@skaneskommuner.se

1. Problembeskrivning

I nästan alla storhushåll, butiker och lager hanteras animaliska biprodukter, ABP. Den myndighet som har kontrollansvaret över en livsmedelsanläggnings livsmedelsverksamhet ska även kontrollera hur anläggningen hanterar sådant material som helt eller delvis innehåller animaliska produkter och som inte ska lämnas ut som livsmedel. När ett livsmedel som helt eller delvis består av animaliska beståndsdelar inte längre bedöms vara ett livsmedel av lagstiftningsmässiga eller kommersiella skäl är det en animalisk biprodukt och kan inte bli livsmedel igen. Om animaliska biprodukter blandas med icke animaliskt material ska hela materialet hanteras som en animalisk biprodukt. Det är viktigt att ABP hanteras på rätt sätt för att hindra spridningen av sjukdomar som till exempel afrikansk svinpest.

ABP i restauranger och storhushåll består oftast av rester av livsmedel med animaliskt ursprung som uppstår vid produktion och servering. Inom många storhushåll samlas de animaliska biprodukterna in som hushållsavfall och omhändertas i enlighet med kraven i miljölagstiftningen. Det är bara om materialet klassas som matavfall och ska gå vidare som foder, för rötning eller kompostering som det omfattas av ABP-lagstiftningen.¹

Ett problem är att det är svårt att veta hur miljöförvaltningen ska agera när brister upptäcks vid kontroll av ABP. Kontrollen kan upplevas som svår eftersom miljöförvaltningarna inte jobbar speciellt mycket med området, detta kan i sin tur leda till att kontrollerna undviks eftersom det är oklart hur de ska utföras.

2. Syfte

Syftet med projektet är att öka kunskapen om hantering av ABP för kommunernas inspektörer och de butiker som hanterar ABP. Med framtaget material och en arbetsbeskrivning ska det vara enkelt att utföra kontrollen så att den blir av. En samlad kontroll i Skåne ger också en likvärdig kontroll. De miljöförvaltningar som tidigare har gjort kontroller eller kartläggning av ABP (till exempel lämnat information till butikerna och eventuellt hittat avvikelser) ska med hjälp av det här projektet komma vidare genom att tidigare avvikelser följs upp.

3. Genomförande

Projektgruppen kommer att ta fram:

- ett informationsmaterial som kan delas ut till butiker

¹ www.livsteck.net

- ett handledarstöd, som utgår från Jordbruksverkets vägledning vilken kompletteras med instruktioner för till exempel lämpligt arbetssätt, finansiering, bedömning av brister etc.
- en checklista för kontrollen.

Arbetsgruppen planerar att samla ihop och använda sig så mycket som möjligt av material som redan finns framtaget av kommuner, Jordbruksverket eller andra Miljösamverkans organisationer. Till exempel ska informationsmaterialet utgå från Malmös befintliga informationsmaterial. Beträffande handläggarstödet vill arbetsgruppen bjuda in Jordbruksverket till ett digitalt möte för att diskutera bedömningar.

Projektet ska omfatta en ”kontrollkampanj” som varar under två månader. Kontrollerna ska göras i de stora detaljhandelskedjorna till exempel Coop, Ica, Hemköp etc. Naturligtvis ska materialet även kunna användas för kontroll i mindre butiker, varje miljöförvaltning ska kunna anpassa kontrollerna efter sina respektive förutsättningar.

Projektet omfattar inte lantbrukssidan, men arbetsgruppen kommer att samla ihop material och länkar på Miljösamverkan Skånes hemsida. ~~Anledningen till att lantbrukssidan inte ingår i projektet är att det inte var några lantbruksinspektörer som anmälde sig till arbetsgruppen.~~

4. Projekt mål

Projekt mål	Beskrivning	Tidpunkt
P1	Det ska finnas ett material för kontroll som är lätt för inspektörerna att använda Det ska finnas rutiner för bedömningar	mars 2021
P2	Hälften av Skånes miljöförvaltningar har gjort minst två inspektioner inom projektet och återrapporterat till projektgruppen	Juni 2021

5. Långsiktiga effekter för målgrupper och intressenter

Långsiktiga effekter	Beskrivning	Koppling till projekt mål	Tidpunkt
L1	Det ska vara tydligt hur kontroll av ABP ska utföras och därför blir kontrollerna utförda Kontrollerna av ABP ska öka i Skåne	P1	Efter projektets slut

6. Målgrupp och övriga intressenter

Målgruppen är livsmedelsinspektörer i Skåne.

7. Avgränsningar

Inom projektet kommer kontrollerna att göras i första hand av de stora dagligvarukedjorna. Kontroller kommer inte att göras på restauranger. ~~Projektet ska inte omfatta lantbrukssidan.~~

8. Projektorganisation

I projektet ingår deltagare från Osby kommun, Kristianstads kommun, Hörby kommun, Malmö kommun och Skånes Kommuner.

9. Tid- och aktivitetsplan

November 2020	Projektstart
	Miljöförvaltningarna informeras om tid för tillsynsdelen inom projektet
December 2020 – februari 2021	Materialet tas fram
1 mars	Materialet skickas till miljöförvaltningarna
April - maj	Tillsynsperiod
7 juni	Återrapportering
30 september	Rapporten (sammanställningen) färdig
	Projektet avslutas

10. Resursramar

a. *Personalresurser*

Projektarbetsgruppens deltagare bidrar med sin arbetstid, vilken beräknas vara cirka 80 timmar per person. Arbetstiden för projektledaren specificeras inte.

b. *Övriga kostnader*

Eventuella kostnader för projektarbetsgruppens deltagare betalas av respektive förvaltning.

c. *Tidredovisning*

Projektarbetsgruppens arbetstimmar ska redovisas i projektrapporten.

11. Samordning

-

12. Kommunikation

a. *Intern kommunikation*

Arbetet sker i digitala möten. Teams används som projektplattform för dokument och chatt.

Projektplanen ska granskas av Miljösamverkan Skånes beredningsgrupp och godkännas av styrgruppen. Slutrapporten ska godkännas av styrgruppen.

b. *Extern kommunikation*

Det färdiga materialet läggs ut på Miljösamverkan Skånes hemsida.

13. Plan för utvärdering

En utvärdering i enkätform kommer att göras efter kontrollperioden.

ingen utvärdering av de långsiktiga effekterna kan göras inom ramen för detta projekt.

14. Överlämnande och avslut

Projektrapporten ska redovisas för Miljösamverkan Skånes styrgrupp senast den 30 september 2021.